

A. F. Tempelaar

Het MAB vóór 50 jaar

december 1937

Zoals reeds in het historisch verslag van November 1937 werd aangekondigd zou de voorzitter van het NivA, H. R. Reder, antwoorden op het artikel van Mr. D. Simons, die voorstander was van een afzonderlijk examen voor gemeente-accountant.

Reder vindt dat de specifieke eisen welke aan de gemeente-accountant worden gesteld - zie het artikel van Mr. Simons in het vorig historisch verslag - te zwaar worden geaccentueerd.

Het feit, dat bij de beoordeling van de administratie van een huishouding kennis noodzakelijk is van bijkomstige aard, niet rechtstreeks vallende onder de eigenlijke accountantsdeskundigheid, doet zich ook in het bedrijfsleven herhaaldelijk voor, in vrijwel elke branche en in bijna elk bedrijf van enige betekenis. Voor iedere accountant, ook voor de openbare, die controleert is het onvermijdelijk dat hij zich deze bijzondere kennis eigen maakt, in de omvang die voor een doeltreffende vervulling van zijn taak nodig is.

Reder waarschuwt er voor, dat men dit feit niet moet overdrijven en niet uit het oog moet verliezen, dat 'accountants in wezen slechts deskundigen zijn op administratief en bedrijfseconomisch terrein en dat hun verantwoordelijkheid door deze speciale deskundigheid *moet* worden begrensd'.

Reder vreest, dat de afzonderlijke opleiding en het afzonderlijke examen voor gemeente-accountant van de gemeente-accountant iets anders zullen maken dan hij moet zijn: accountant in de gewone betekenis van het woord. Voorts vreest Reder voor verstarring, wanneer de accountant uitsluitend in de ambtelijke sfeer wordt opgeleid en functioneert. Hij mist de vergelijkingsmogelijkheden die de openbare accountant kent.

Dat op het gebied van de overheidsdiensten zodanige bijzondere bedrijfs-economische en administratieve problemen rijzen, dat een afzonderlijk examen voor gemeente-accountant gerechtvaardigd is, kan er bij Reder niet in. Aan het einde van het betoog van Reder blijkt waarom hij zo fel is in zijn bezwaren. Het blijkt, dat er onvoldoende accountants betrokken zijn bij de voorbereiding van de afzonderlijke opleiding en examens voor gemeente-accountant. De hand die het NivA in het begin had uitgestoken werd volgens Reder niet geaccepteerd.

Accountant J. Pinkhof geeft een uitwerking van een examenvraagstuk

betreffende de inrichting van de administratie van een filmverhuur-maatschappij.

C. v. d. Burg vervolgt zijn beschrijving van de administratieve fabrieksorganisatie.

Wederom komt A. M. Groot aan bod. Hij behandelt de differentiële en gemiddelde kosten in het vervoersbedrijf. Het allergrootste gedeelte van de kosten van het spoorwegbedrijf behoort tot de categorie vaste kosten. Zelfs de personeelskosten zijn practisch vast. Deze zijn overwegend meer afhankelijk van de frequentie der treinverbindingen dan van het aantal vervoerde tonnen en het aantal vervoerde personen.

Verder is van bijzondere betekenis het 'dood gewicht' bij het spoorwegvervoer. Het percentage aan productief gewicht kan hoogstens 53% zijn, doch is doorgaans veel lager (Groot spreekt uiteraard nog over stoomtractie). Differentiële kostprijsberekening ligt voor de hand. De 'particuliere' vervoersbedrijven doen dat ook en ontnemen de spoorwegen vele winstgevende opdrachten.

Toch beveelt Groot de differentiële kostprijs voor de Nederlandsche Spoorwegen niet aan. Het zou onder andere tot een uitputtingsslag voor alle vervoersbedrijven leiden.

Ook de maatschappij zou er niet mee gebaat zijn. Zulk een economisch ongezonde prijsvorming zou ook op de arbeidsverdeling tussen bedrijven van de bedrijfstak een ontwrichtende werking hebben.

De spoorwegen brengen door het - verstandig - afzien van differentiële kostprijzen in feite een economisch offer, waardoor het particuliere vervoersbedrijf, waarin vele duizenden werkzaam zijn, bestaan kan. Groot ziet hierin het dienen van een groot sociaal belang.